

РЕШЕНИЕ

№ 1155

гр. София, 06.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 129-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ГЮЛЯЙ Ш. КОКОЕВА

при участието на секретаря ИВЕЛИНА ОГН. ИВАНОВА
като разгледа докладваното от ГЮЛЯЙ Ш. КОКОЕВА Административно наказателно дело № 20231110217869 по описа за 2023 година

За да се произнесе, съдът взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.59 и следващите ЗАНН.

Образувано е по жалба на *****, със седалище и адрес на управление в гр. София, *****, представлявано от управителя ***** срещу електронен фиш (ЕФ) № 8504608998 на Агенция „Пътна Инфраструктура“ (АПИ) за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1, т.2 от Закона за пътищата (ЗП), с който на дружеството-жалбоподател, на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 във връзка с чл. 179, ал. 3б от Закона за движението по пътищата (ЗДвП) е наложено административно наказание "имуществена санкция" в размер на 2500. 00 лв. за извършено нарушение на чл. 102, ал. 2 от ЗДвП, във връзка с чл.10, ал.1, т.2 от Закона за пътищата (ЗП).

В подадената жалба са релевирани доводи за незаконосъобразност на оспорения електронен фиш, като съображенията за това са свързани с твърдения за издаването му в противоречие на материалноправните норми, при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и в разрез с целта на закона. На първо място се сочи, че липсва яснота относно датата на издаване на ЕФ, за да се направи преценка дали са били спазени сроковете по чл.34 ЗАНН. На следващо място се твърди, че въпросното ППС – товарен автомобил „*****“ с рег. № *****, по отношение, на който е бил издаден атакувания ЕФ, е бил снабден с монтирано и действащо бордово устройство за отчитане на изминатия път, което към датата на установяване на нарушението е работело и е отчитало данни. Претендира се, че не е точно посочено и мястото на нарушението и не на последно място, че за нарушения като процесното – по чл.179, ал.3б ЗДвП не е предвидено издаването на ЕФ, тъй като в ЗП липсва правна уредба за налагане на административни наказания чрез издаване на ЕФ. С тези съображения се моли за отмяна на обжалвания ЕФ.

В съдебно заседание, жалбоподателят - редовно призован, се представлява от адв. В. Т., с пълномощно по делото. Адв. Т. поддържа жалбата по съображенията, изложени в нея, като допълнително сочи, че описанието на нарушението е непълно, тъй като не е посочен размерът на дължимата такса, нито как е бил изчислен. Счита, че е нарушено и изискването за пропорционалност, тъй като санкцията многократно надвишава таксата.

Въззиваемата страна – Агенция „Пътна инфраструктура“, редовно призована, се представлява от юрк. Д., който оспорва жалбата и моли да бъде оставена без уважение, като неоснователна и недоказана. Счита, че обжалваният ЕФ е издаден при спазване на процесуалните правила и правилно приложение на материалния закон. Поддържа, че посочените от процесуалния представител на жалбоподателя пропуски при описание на деянието не са сред задължителните реквизити на ЕФ, които са посочени в утвърдения образец от управителния съвет на АПИ. Относно доказаността на нарушението посочва, че за издадения ЕФ в електронната система за събиране на пътни такси по чл.10, ал.1 от ЗП е бил съставен доказателствен запис, както и снимки на процесното МПС от датата и часа на нарушението, които са представени с административнонаказателната преписка. Пзовава се на доказателствената сила на тези записи, съгласно разпоредбата на чл.189е, ал.8 и ал.9 от ЗДвП и посочва, че за оборване на същата не са представени доказателства от насрещната страна. Предвид това моли жалбата да бъде оставена без уважение и да се потвърди обжалваният ЕФ, както и за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в полза на АПИ в размер на 100 лева.

Софийски районен съд, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства и като съобрази разпоредбите на закона, намира за установено от **фактическа страна** следното:

На 07.06.2021 г. в 11:32 часа, пътно превозно средство, представляващо товарен автомобил „*****“ с рег. № *****, с технически допустима максимална маса 18000, брой оси 2, екологична категория Евро 5, в състав с ремарке с общ брой оси 5, с обща технически допустима максимална маса на състава 44000, в община Столична, се движил по път А-6, като при пътния участък на км. 50+427, с посока намаляващ километър, включен в обхвата на платената пътна мрежа, било установено, че посоченото по-горе ППС се е движило по него без да е заплатена дължимата пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата. Нарушението е установено с устройство № 10182, представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от ЗП.

С оглед идентифициране субекта на отговорност, електронната система за събиране на пътни такси генерирала автоматично данни за собственици и притежатели на ППС, вследствие на което било установено, че собственик и ползвател на заснетото превозно средство е дружеството ***** с управител ***** . Поради това, след преглед на записите от електронната система за събиране на пътни такси, на юридическото лице на 03.02.2023 г. бил съставен процесният електронен фиш № *****, с който на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 във връзка с чл. 179, ал. 3б от ЗДвП му е наложено административно наказание "имуществена санкция" в размер на 2500.00 лв., за извършено нарушение на чл. 102, ал. 2 от ЗДвП, във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗП. Същият е бил връчен на 11.07.2023 г., която дата е отразена в представеното извлечение от Електронната система за история на обработка на нарушението. Жалбата срещу него е подадена на 20.07.2023 г., т.е. в рамките на законоустановения срок.

Изложената фактическа обстановка съдебният състав прие за установена въз основа на събраните по делото писмени доказателства, приложени към

административнонаказателната преписка и допълнително представени от страните, приобщени по реда на чл. 283 от НПК, вр. чл. 84 от ЗАНН, които прецени в своята съвкупност не налагат различни фактически изводи.

Нарушението се установява по безспорен начин от приложения доклад, съставляващ генерирани данни от електронната система по чл. 167а, ал. 3 ЗДвП с номер на нарушението C5041C9244964A75E053021F160A585C, ведно със снимков материал към него. Докладите, заедно с приложенияте към тях статични изображения във вид на снимков материал и/или видеозаписи, представляват доказателства за отразените в тях обстоятелства относно пътното превозно средство, неговата табела с регистрационен номер, датата, часа и мястото на движение по участък от път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, и местонахождението на техническото средство – част от системата, поради което съдът дава вяра на приложения доклад и снимков материал от електронната система, с което се доказва и извършването на нарушението. Видно от изготвения доклад, плащане за движение по път, за който се събират съответните такси, не е постъпило. Поради какви обстоятелства такса не е заплатена, е въвн от обективната съставомерност на нарушението, с което е и осъществен съставът на вмененото нарушение.

От представените писмени доказателства от жалбоподателя се установява, че в процесното МПС е имало монтирано бордово устройство за отчитане и заплащане на дължимите пътни такси на база изминато разстояние.

След анализ на събраните доказателствени материали поотделно и в своята съвкупност, съдът прецени същите за вътрешно непротиворечиви, еднопосочни и способстващи за установяване на обективната истина по делото. Приобщените по надлежния ред писмени доказателства съдът преценява като относими към предмета на доказване и явяващи се необходими за изясняване на релевантната фактическа обстановка, поради което им дава вяра.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните **правни изводи**:

Жалбата се явява процесуално допустима – подадена е от процесуално легитимирано лице, в рамките на срока за обжалване по чл. 59, ал. 2 от ЗАНН, и е насочена срещу обжалваем административнонаказателен акт. Разгледана по същество, жалбата е основателна, при частично споделяне на посочените в нея възражения.

Като инстанция по същество, в производството по реда на чл. 59 и следващите от ЗАНН, районният съд осъществява цялостна проверка относно правилното приложение на материалния и процесуалния закон, независимо от основанията, посочени в жалбата.

Административнонаказателната отговорност на дружеството – жалбоподател е ангажирана с издаването на ЕФ по реда на чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП за нарушение на чл. 102, ал. 2 от ЗДвП вр. чл. 179, ал. 3б, извършено в качеството му на собственик на ППС, като му е наложена предвидената в чл. 187а, ал. 2, т. 3 от ЗДвП санкция за юридически лица.

Когато собствениците или ползвателите на ППС не заплатят дължимата пътна такса при преминаване по платената пътна мрежа, нарушението се документира от Електронната система за събиране на пътни такси, съгласно нормата на чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП. Тя създава доклад с приложени към него статични изображения във вид на снимков материал (7-9 по делото). Докладът и снимките, съгласно чл. 189е, ал. 8 от ЗДвП, в своята съвкупност, представляват доказателства за отразените в тях обстоятелства. Характерът на отразените в Електронната система за събиране на пътни

такси данни е изрично прокламиран в горепосочената разпоредба: „Контролните органи могат да извършват справки в електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата, като отразените в нея данни се считат за доказателства във връзка със следните обстоятелства: мястото, датата, точния час на извършване на нарушението, регистрационния номер на пътното превозно средство, както и данни, свързани с движението по участък от път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, данни за липса или наличие на деклариран тол данни и наличие или липса на заплащане на дължимите такси“.

В разпоредбата на чл. 102, ал. 2 от ЗДвП е посочено, че собственикът е длъжен да не допуска движението на пътното превозно средство по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, ако за пътното превозно средство не са изпълнени задълженията във връзка с установяване на размера и заплащане на съответната такса по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата, според категорията на пътното превозно средство. Ако в свидетелството за регистрация е вписан ползвател, задължението се изпълнява от него.

Според чл. 179, ал.3б от ЗДвП собственик на пътното превозно средство от категория по чл. 10б от ЗДвП, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗДвП, включително в резултат на невярно деклариран данни, посочени в чл. 10б, ал. 1 от ЗДвП, се наказва с глоба в размер на 2 500 лева, като глобата се налага на вписания ползвател на ППС, ако има такъв, а ако собственикът или вписаният ползвател е юридическо лице, се налага имуществена санкция в размер 2500 лв.

В настоящия случай, на база събраната доказателствена съвкупност се установи, че на 07.06.2021 г. в 11:32 часа, пътното превозно средство, представляващо товарен автомобил „*****“ с рег. № *****, с технически допустима максимална маса 18000, брой оси 2, екологична категория Евро 5, в състав с ремарке с общ брой оси 5, с обща технически допустима максимална маса на състава 44000, в община Столична, се движил по път А-6, като при пътния участък на км. 50+427, с посока намаляващ километър, включен в обхвата на платената пътна мрежа.

От снимките, генерирани посредством устройство № 10182, представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси, както и от справката за нарушения, обективно се установява, че горепосоченото пътното превозно средство се е движило в рамките на процесния пътен участък, без да е била заплатена, дължимата пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата.

Необосновано представителят на жалбоподателя се позовава на отсъствието на задължителни реквизити от императивно изискуемото съдържание на електронния фиш. Очевидно е присъствието на изискуемите елементи, обосноваващи обективната страна на нарушението, а именно – дата, място и точен час на неговото извършване, регистрационен номер на ППС, данни за собственика или ползвателя, данни за конкретната локация от пътния участък и принадлежността на последния към републиканската пътна мрежа и други. Направеното словесно описание на деянието съответства смислово на сочената за нарушена правна норма, а предвид автоматизирания процес на генериране на данните във фиша и двукратното споменаване на компетентния административнонаказващ орган е немислимо да се твърди неяснота в издателя му.

Нарушен е обаче редът за санкциониране на нарушителя, поради следните съображения:

Настоящият съдебен състав приема, че за така вмененото на жалбоподателя

нарушение АПИ не разполага с процесуална възможност да издава електронни фишове и да се отклонява от общия ред за ангажиране на административнонаказателната отговорност на субектите, предвиден в ЗДвП, респективно в ЗАНН – чрез съставяне на АУАН и издаване на наказателно постановление. Следва да се отбележи, че процедурата за санкциониране на нарушенията на чл. 179, ал. 3б от ЗДвП е предвидена в чл. 189е, ал. 1 и сл. от същия закон, като последната повелява съставянето на актове за установяване на административни нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3в да се осъществява от длъжностните лица на службите за контрол по чл. 165, чл. 167, ал. 3 – 3б и чл. 167а съобразно тяхната компетентност, като ал. 12 на същия член предвижда и издаване на НП от председателя на управителния съвет на Агенция "Пътна инфраструктура" или оправомощени от него длъжностни лица. Отклонението от тази обща и развита в ЗАНН процедура по ангажиране на административнонаказателната отговорност на лицата е изрично предвидено в закон и само при нарочно очертана ясна възможност за нейното дерогиране е възможно този вид юридическа отговорност да се търси по друг ред, включително и облекчен такъв, чрез издаване на електронен фиш /в тази насока Решение № 687 от 19.10.2022 г. на Административен Съд Хасково по к. а. н. д. № 758/2022 г./. В случая подобна облекчена процедура е визирана единствено в разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП, която предвижда издаването на електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител само при извършено нарушение по чл. 179, ал. 3 ЗДвП, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3 ЗДвП, но не и за такова по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП.

В настоящия случай съдът намира за незаконосъобразно ангажирана отговорността на санкционираното лице на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 във връзка с чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, чрез съставяне на електронен фиш. Разпоредбата на чл. 179, ал. 3б от ЗДвП предвижда на юридическо лице - собственик на МПС от категорията по чл. 10б, ал. 3 от ЗП, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗП, включително в резултат на невярно декларирани данни, да се налага имуществена санкция в размер на 2500 лв. Но с оглед систематичния анализ на Глава VII от ЗДвП може да бъде изведено единственото отклонение от общото правило за протичане на административнонаказателното производство чрез издаване на АУАН и НП, което отклонение е предвидено при констатирано нарушение по чл. 179, ал. 3 ЗДвП, но не и при нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДвП. Тази законодателна постановка е обективизирана в разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП, която ясно регламентира, че при осъществяване състава на чл. 179, ал. 3 ЗДвП, когато нарушението е установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение /в този смисъл Решение № 2344 от 19.05.2023 г. на СРС по а. н. д. № 10689/2022 г./.

От горното следва изводът, че ангажирането на административнонаказателната отговорност по чл. 179, ал. 3б ЗДвП с издаване на електронен фиш при условията на чл. 189ж ЗДвП е недопустимо. Тук е мястото да бъдат разграничени нормите на чл. 179, ал. 3 и чл. 179, ал. 3б ЗДвП. Докато първата предвижда да се санкционира водач, който управлява пътно превозно средство по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, за което е дължима, но не е заплатена такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗП, то втората норма наказва поведението на собственик на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от ЗП, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗП, включително в резултат на невярно декларирани данни. Очевидни са обективно съществуващите различия между двете норми досежно: субектите на отговорност, правно дължимото поведение и регламентираните в съответните разпоредби санкции. Недопустимо е в този тип производства прилагането на диференцираната процедура по чл. 189ж, ал. 1

ЗДвП досежно конкретно извършеното нарушение по аналогия. Очевидно за вмененото на жалбоподателя нарушение не е предвидена законодателна възможност за издаване на електронен фиш, поради което отговорността му е следвало да бъде ангажирана по общия ред – със съставяне на АУАН и НП по реда на чл. 189е и следващите от ЗДвП. Поради изложеното съдът приема, че издавайки атакувания ЕФ за нарушение по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, вместо да състави АУАН и последващо НП, наказващият орган е допуснал съществено процесуално нарушение, с което са нарушени императивни законови разпоредби, а същевременно са значително ограничени и правата на нарушителя да упражни ефективно правото си на защита, като възрази по смисъла на чл. 42, т. 8 и чл. 44, ал. 1 ЗАНН, представи доказателства в подкрепа на своите твърдения и евентуално – оспори фактическите констатации на контролните органи. Установените непълнота и неяснота на правната уредба относно издаването на ЕФ за нарушение по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП не могат да бъдат санирани по аргумент от чл. 46, ал. 3 от Закона за нормативните актове /в този смисъл е и Решение № 96 от 21.04.2023 на АдмС Видин по к.а.н.д. № 101/2023.

Освен горното, съдът констатира, че обжалвания ЕФ е издаден след изтичане на едногодишния срок по чл.34, ал.1 от ЗАНН, доколкото видно от представеното извлечение от история на обработка на нарушението /л.18/, за което е издаден обжалвания ЕФ №*****, както изрично е посочено и в постъпилото писмо от АПИ, за извършеното на 07.06.2021 г. нарушение, ЕФ е издаден на 03.02.2023 г., т.е. след изтичане на едногодишния срок от извършване на нарушението. Това е самостоятелно основание за отмяна на обжалвания ЕФ.

В случая обаче следва да се обърне внимание и на разпоредбата на чл. 2, § 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019 г. относно подробните задължения на доставчиците на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, минималното съдържание на заявлението за област на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, електронните интерфейси, изискванията за съставните елементи на оперативната съвместимост и за отмяна на Решение 2009/750/ЕО, съгласно която: „Доставчиците на ЕУЕПТ информират незабавно ползвателите на ЕУЕПТ за всеки случай на недекларирана пътна такса във връзка с неговата сметка и предлагат възможност за отстраняване на нередността преди предприемането на принудителни мерки, когато такава е предвидена съгласно националното законодателство“. В случая, доставчикът на електронната услуга за събиране на пътни такси за изминато разстояние, респ. АПИ, е следвало да уведоми дружеството-жалбоподател - собственик и ползвател на ППС за конкретния случай на недекларирана пътна такса и да предложат възможност за отстраняване на нередността преди предприемането на мерки за санкциониране.

Едва след изпълнение на това задължение и проявено бездействие от страна на ползвателя на услугата, е следвало да се пристъпи към ангажиране на административнонаказателната отговорност на собственика на процесното ППС. В този смисъл е и последното изменение на ЗП със ЗИДЗП, ДВ, бр. 14 от 2023 г., с който са регламентирани нови разпоредби - чл. 10б, ал. 7-9 ЗП, в сила от 01.01.2024 г., с които националното законодателство е съобразено изцяло с изискванията на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019 г., в частност с чл. 2, § 7

от същия. Макар и разпоредбите на чл. 106, ал. 7-9 от ЗП да влизат в сила от 01.01.2024 г., то е очевидна волята на законодателя, че към момента на нарушението нормите от ЗП противоречат на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019 г. Очевидна е и разликата между уведомяването от доставчика на услугата за електронно отчитане на такси за изминато разстояние и доброволното заплащане на дължимата пътна такса, от една страна, и заплащането на компенсаторна такса по чл. 10, ал. 2 ЗП, от друга. В този смисъл, следва да се приложат разпоредбите на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019 г., които имат пряко действие, като собственикът и ползвател на автомобила ***** не е следвало да бъде директно санкциониран, а да му се предостави възможност да заплати дължимата пътна такса за процесния сегмент от пътя. В този смисъл и неправилно дружеството-жалбоподател е било санкционирано за извършеното деяние, което се изразява в незаплащане на дължимата пътна такса за уластъка от републиканската пътна мрежа, по който се е движил процесният автомобил. В този смисъл, снабдявайки МПС с бордово устройство, собственикът на автомобила е направил всичко зависещо от него за изпълнение на задължението си по чл. 102, ал. 2 ЗДвП, поради което е следвало да му се предостави възможност да заплати дължимата такса за преминаване през съответните участъци в срок до 14 дни, считано от уведомяването и едва при незаплащане на задължението в посочения срок да се пристъпи към ангажиране на административно наказателна отговорност.

В конкретния случай и към настоящия момент, правилата на чл. 106, ал. 7-9 от ЗП са приложими и валидни, включително и на осн. чл.3, ал.2 от ЗАНН.

За пълнота на изложението следва да се посочи и това, че налагането на имуществена санкция в размер на 2500 лева за незаплатена пътна такса в значително по-нисък размер се явява в остро противоречие и с принципа за пропорционалност, регламентиран в чл. 5 от ДЕС. В тази връзка дори и хипотетично да се приеме, че действително е извършено административно нарушение по чл. 102, ал. 2 ЗДвП, то същото представлява маловажен случай по смисъла на § 1, ал. 1, т. 4 ДР на ЗАНН.

Ето защо настоящият съдебен състав намира, че е налице основание за отмяна на атакувания електронен фиш, който е бил издаден при изначални процесуални пороци, произтичащи от допуснато съществено нарушение на процесуалните правила при избор на реда за ангажиране отговорността на жалбоподателя и неспазване на едногодишния срок по чл.34, ал.1 ЗАНН, като с оглед значимостта на така установените пороци се обезсмисля последващото разглеждане на спора по същество с обсъждане на останалите възражения и искания на жалбоподателя.

С оглед изхода на делото, право на присъждане на разноските, направени в хода на настоящето производство се поражда за жалбоподателя, но доколкото такова искане не е направено нито в жалбата, нито в пледоариите на неговия процесуален представител, съдът не дължи произнасяне на диспозитив в тази насока.

Така мотивиран и на основание чл. 63, ал. 2, т. 1 от ЗАНН и чл. 63д, ал. 1 и 2 от ЗАНН, Софийски районен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ електронен фиш № 8504608998 на Агенция „Пътна Инфраструктура“ (АПИ) за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата (ЗП), с който на *****, на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 във връзка с чл. 179, ал. 3б от Закона за движението по пътищата (ЗДвП) е наложено административно наказание "имуществена санкция" в размер на 2500. 00 лв., за нарушение на чл. 102, ал. 2 от ЗДвП, във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗП.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Административен съд гр. София на касационните основания, предвидени в НПК по реда на глава XII от АПК, в 14-дневен срок от съобщаването на страните, че е изготвено.

Съдия при Софийски районен съд: _____